

fat. 8/1-68

Liminka, Linnamaan linna

Tarkastus 21. 6. 1967

Kävin 21. 6. 1967 tarkastamassa Limingan pitäjän Limingan kylässä sijaitsevan Linnamaan linnan, jota vanhassa kirjallisuudessa nimitetään jätinkirkoksi tai jätintarhaksi. Edellisenä päivänä otin yhteyden Limingan piirin nimismieheen ja konstaapeli Eino Lyytiseen. Heidän toimestaan sain oppaakseni Tyrnävän poliisin, konstaapeli Sakari Mällisen sekä edelleen tämän aloitteesta Kotirannan isännän Temmeksestä Linnamaan seudun parhaana paikallistuntijana.

Linnamaan linna sijaitsee Limingan kirkolta 25 km kaakkoon, Tyrnävän ja Temmeksen pitäjien takana, avarien, vaikeakuiluisten soiden ympäröimällä soraharjanteella. Tällä harjanteella on valtava sorakuoppa. Kun siitä v. 1960 - 61 ajettiin soraa TVH:n tietyömaalle, tuhottiin linnan kaakkoispää. Kihlakunnanoikeus hylkäsi syytteen muinaisjäännöksen hävittämisestä ja Korkein oikeus vahvisti 20. 12. 1963 sen päätöksen, vaikka hovioikeus oli tuomiossaan velvoittanut syytetyt entistämään ko. muinaisjäännöksen. Tarkastusmatkallani totesin, että Linnamaalta ei ole ajettu soraa vuoden 1961 jälkeen, ja että linna on täysin siinä kunnossa, mihin se mainittuna vuonna jäi.

Linnamaan linna sijaitsee matalan (n. 9 m), loivarinteisen soraharjanteen korkeimmalla kohdalla luode - kaakkosuunnassa. Pituutta sillä on ollut n. 35 m ja leveyttä 25 m. Nyt jäljellä olevan osan pituus on lounaisseinällä 20 m ja koillisseinällä 31 m. Miehennostannaisten kivien muodostamat vallit ovat n. 4 m leveät ja vain n. 1/2 m korkuiset. Ylimalkaan Linnamaan linna on Pattijoen Kastellin linnaan verrattuna varsin vaatimaton. Sen matalat seinät ovat tuuhean havumetsän peitossa ja siten vaikeasti

kauempaa nähtävissä. Kastellin linnan mahtavat vallit sen sijaan näkyvät metsässäkin satojen metrien päähän. Toisaalta Linnamaan linnan seinät ovat niin suorat ja tasavahvuiset, että niistä tuskin on ajettu kiviä pois siinä määrin kuin perimätieto kertoo. Onhan se sitäpaitsi monien kilometrien päässä lähimmistä asumuksista.

Linnan sisällä sorakuopan leikkauksessa, n. 5 - 7 m koillisen pitkänseinän kaakkoispäästä luoteeseen havaitsin heti pinnan alla tuhkakerroksen, vahvuudeltaan 5 - 10 cm. Keräsin siitä kvartsi-iskennäisiä, poltetun luun palasen ja ehkä saviastianmurusen (KM 17345).

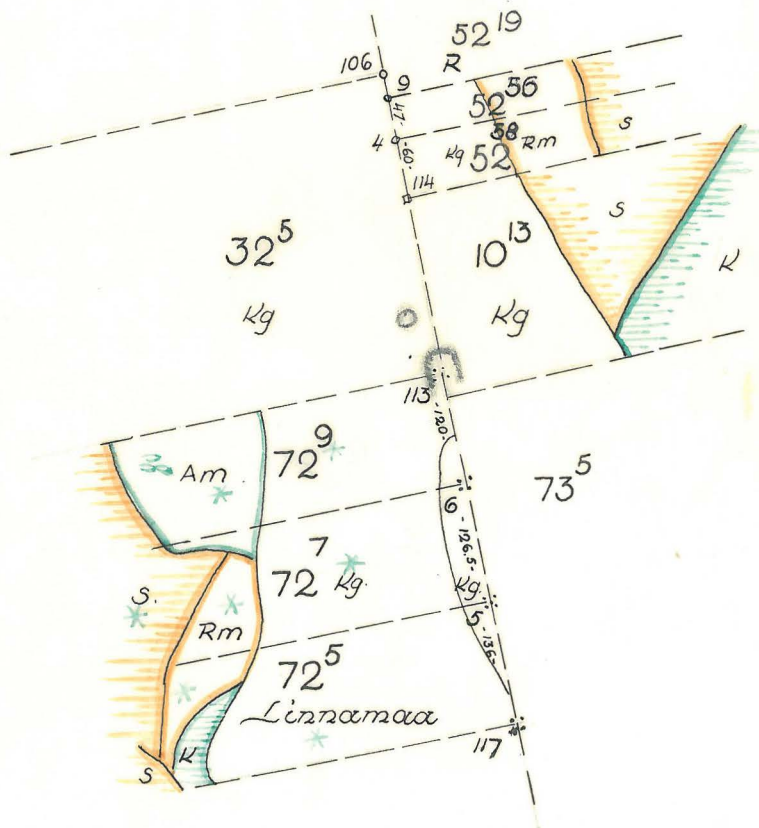
Linnasta nelisenkymmentä metriä luoteeseen sijaitseva kiviraunio (jätinkirkon sakasti), josta keskusta on kaivettu kuopanteeksi, oli myös entisessä kunnossaan ja siinäkin rauhoitustalu paikoillaan.

Helsingissä marraskuun 22. pnä 1967

Oiva Keskitalo

Kartta
osasta tiluksista
Limingan kunnan Limingan kylässä
Oulun lääninä

Kartta kokoonpantu Oulun läänin maanmittaus-
konttorissa 4 p:nä kesäkuuta 1962.

Tilaselitelmä

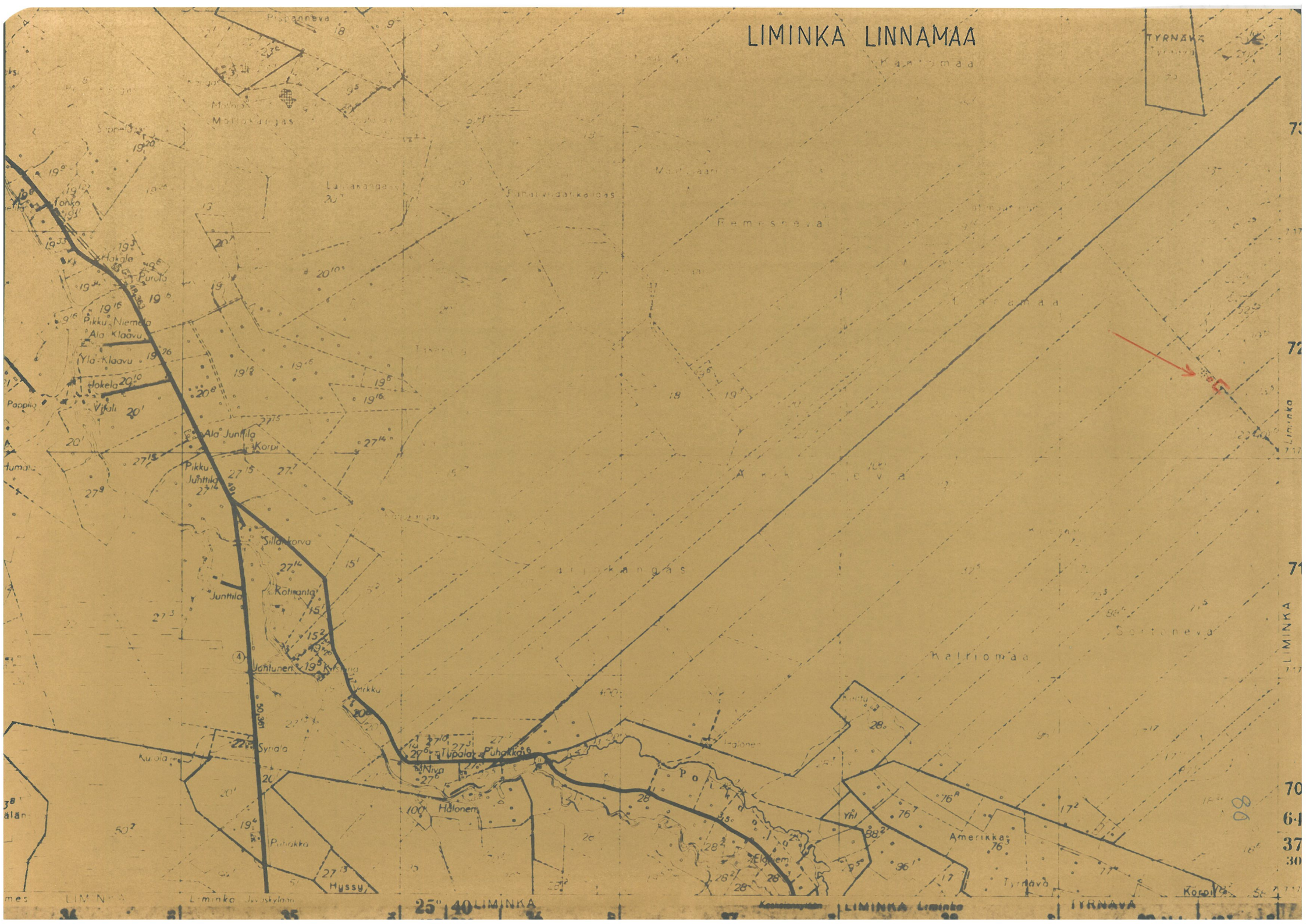
- RN=10¹³ Jokela
 -"- 32⁵ Pirttimaa
 -"- 52¹⁹ Lisäys
 -"- 52⁵⁶ Lepistö
 -"- 52⁵⁸ Sirola
 -"- 72⁵ Rapakko
 -"- 72⁷ Seppälä
 -"- 72⁹ Vikiö
 -"- 73⁵ Kilola (loh. 73⁸ - 73¹⁴)

Kg - kangas
 K - korpi
 s - suo, räme
 Am - alavamaa
 Rm - rämema

Mittakaava 1:8 000

LIMINKA LINNAMAA

LIMINKA LINNAMAAN LINNA

Liminkamaan linnan vallia.
Läntinen pitkäseinä luoteesta
kuvattuna. Rauhoitustaulun
luona Kotirannan isäntä.

Liminkamaan linnan vallia.
Itäinen pitkäseinä poh-
joisluoteesta kuvattuna.

